

Ivan Wolffers is arts,
wetenschapper en schrijver.
Hij heeft prostaatkanker.

Ivan Wolffers

Artsenwerk begint
bij het zoeken naar
woorden waarmee
je elkaar vindt

Uw bakker, uw dokter

Bij de groenteboer zien mijn vrouw en ik naast de kassa een boek over de '45 meest geneeskrachtige groenten' liggen, met daarin 'vele smakelijke recepten'. De foto van de vrouw bij wie ik dagelijks afreken wat naar ik vermoed gezond voor me is, staat voor op het boek. Ze draagt een witte jas en heeft een stethoscoop om haar nek. 'Leuke foto', merk ik op. 'Je staat er goed op. Heeft elke groenteboer nu zijn eigen coverfoto?'

Wat verderop in het dorp is de kaaswinkel. 'Even wat nootjes kopen', zegt mijn vrouw. Ik denk dat de kaasboer het met kaas alleen niet meer redt. Al die volvette producten worden steeds minder populair door de onderzoeken over wat voor gevolgen te veel volle Goudse of gorgonzola hebben voor ons dichtslubbende bloedvatstelsel. Hij vult zijn assortiment aan met gezonde nootjes.

Nadat we de nootjes besteld hebben vraagt de kaasboer 'Hoe gaat het nu?' Een gesprek over milde ouderdomskwalen ontspint zich: rusteloze benen en een onrustige slaap.

'Daar heb ik tegenwoordig iets voor', zegt hij en pakt een doos van onder de toonbank. 'Ik verkoop tegenwoordig aloë vera en gebruik het zelf ook. Het werkt geweldig.'

'Dit is voor vaak plassen', vertelt hij verder en pakt een plastic zakje met capsules uit de doos. 'Dit voor ademhalingsproblemen en hier, psoriasis.'

Als we bij de drogist waar we onze ecologisch verantwoorde shampoo halen ook nog langs een schap lopen waarin de gewrichtsthee staat, bekruipt me de vraag: wat moet een 'echte' dokter hiervan vinden?

Het is allemaal onzin, maar moeten we niet blij zijn dat we na

zoveel jaar werken aan het betrekken van mensen bij hun eigen gezondheid – de participatie van de patiënt – dat nu op allerlei manieren tegenkomen? Of moeten we ons bezorgd maken als mensen na jaren relatieve passiviteit initiatieven nemen bij de preventie van overgewicht, diabetes type 2 en hart- en bloedvatziekten, en mee willen praten over hun wel en wee? Moeten we verbaasd zijn dat ze na jaren adviezen van hun arts in de geest van 'u zou iets aan uw gewicht moeten doen', de arts op het gebied van preventie niet helemaal serieus meer nemen? De nieuwe populaire gezondheidscultuur is niet altijd zoals de dokter het verstandig vindt, maar zijn wij van de medische denkpolitie? Het is verwarrend. 'Voeding als medicijn' lees ik regelmatig – Hippocrates zei het al. Maar vervolgens hoor ik het hoogelach van de medische deskundigen. Het is toch allemaal veel gecompliceerder dan dat. Er spelen zoveel factoren een rol bij het ontstaan van ziekten, hoe kun je zo naïef zijn dat je denkt met broccoli en prei de kanker te verdrijven? Tjonge, wat zijn wij artsen slim dat we dat allemaal wel begrijpen.

Wat wil je? De markt regelt alles, onze zorg, onze groenteman, onze kaasboer. En McScience levert onderzoeksresultaten zonder al te veel context op verzoek aan elke notenkweker en medicijnenleverancier, waardoor onze wetenschappers hun baan behouden. Is er nog overzicht? De reviewschrijvers tellen de verwijzingen naar hun artikelen, maar zijn niet eens in staat uit te leggen wat ze ontdekt hebben aan hun eigen partner en kinderen. Ze schudden het hoofd over zoveel domheid.

Artsenwerk is communicatie, en dat begint bij luisteren wat er bij patiënten leeft en zoeken naar de woorden waarmee je elkaar vindt. ■